

26
4. 1700
Kungl. för

ORDINANTIE, Buruledes Køphan delen aff Rijssens Inbyggiares/ så wäl som Fremmande drif- was stal.

Gjord i Grebroo på
Rijzdaghen/

A N N O

M. DC. XIII.

Stockholm.

Obs. p. 17

Uppmärks

ОНОМАСІОН

Іллінській апостол

Видання архієпископа Філарета

Філадельфійської митрополії

Друкарство Іллінської митрополії

Святої церкви

Іллінської

Монастиря

ІЛЛІНСКИЙ

Святої церкви

94

¶ **G**östaſ Aldolph/ medh
Gudz Nåde/ Sverigis/ Göthis
och Wendis viflorade Konung och
Arifurſte / Siorfurſte til Finland/
Hertigh til Eſiland och Weſmanni-
land/ ic. Gōre witterligit / at effter
wij dagheligen förfare / huruledes våre Kōpſtāder vthi
vårt Rijke Sverige / åre i förledne tijdher genom myckin
och marſalligh oordning / som uppkommen är vthi Seg-
laket och Handelen/ mykit aff sīgh komme och vsharmades
och wij för all ting ther effter trachte / at våre trogne Un-
dersåter Sverigis Inbyggjare/ och i så māttovåre Kōp-
ſtāder och menighe Borgerſkapet i Rijket måtte tilwāxa
och komma til en godh förmöge enheet/ så at wij vthi förefal-
lande nödh kunde haſwa på them at liſta. Therföre haſ-
we wij med alles theres/ som wederbör/ samtyckio oc rādh/
för gott och nödhorrſtigt anſeedt / at göra vthi Handelen
och Seglationen en Ordning och Stadga/ hwar effter sig
alle / bādhe Inlāndſte och Fremmande/ som hijt i Rijket
theres Handel drifwa wile / stole haſwa at rātta / aldeles
som effterföljer.

25

I.

Förſt/ ſkal allom Grāmmandom / ehwadan
che och wara funne/ wara förbudit at segla eller drifwa sin
Handel på någre andre Stāder/ Driſter eller Hampner i
Sverigis Rijke/ än thesse/ som åre: Stockholm/ Calmar-
ne/ Nyloſe/ Göthenborg/ Söderkōping/ Norköping/
Nyköping/ Wästerwijk/ Tälge/ Geſle/ Åbo/ Viiborg
och Råſte/ Undersär sīgh någhon at segla och handla på
några andra Driſter/ Stādher eller Hampner/ atta We-

A ii

for effo

For effter thetta Dato / han skal hafwa för brunt Skip och
Godz / Tree delar under oþ och Kronan / oc then fierde del
under then närmeste aff för:ne Siöstäder.

II.

Til thet Andra / Förruthan thesse för:ne
Städher / som Seglationen är frigiffuen / Lå måghe och
chesse / som åre Öregrund / Helsingefors / Viörneborg /
Borgo och Ekenås / och hvor wiþ eller Arsfursterne med
wårt Minne och Samtycke nägre af nyyo / och the gamb-
le vthan förfång vth medh Siösidan vpbyggia wele / segla
medh sine egne Skip Vthländes / så monge them täckes /
och theras Förmogenheet tilsgäher / och på hwadö Ort the
sielwe hafwa lust at segla / och effterlåtit är: Men the an-
dre Norrländste Städher som åre: Hudwigzwald / Hern-
ösand / Blaborg och Waasa / wele wiþ på någon tjdö
tilgörandes / och til thes wiþ framdeles annorlunda fö-
Elarandes warde / effterlåte medh sine egne Skip at seg-
la Vthländes / dogh så at the inge åtande Wahrur vth-
stepa / vthan allenast thesse / Nämlichen / Allehanda Trä-
wärke / Koppa / Tieru / Tråd / Hudhar och Talg / och
at alt thet Godz / som vthstepas / föres först til Köpstaden
och ther stepas in i rätta Hampner / och så tilbörligen fö-
culles / och icke såsom här til för myckit steede är / inlastas på
alle Orter vthar noghon Differenz eller århskildnade /
Men Smör / Fist och andra åtande Wahrur / sampe
Elgzhudar och kostelige Skinwahrur / kola the wara förs-
pliktade altsammans at föra til Stockholm / och thei ther
medh Stockholms Borgare förbyta och föryttra effter
Stadslaghen och Stockholms Privilegier. Understår
sigh nogon Norland / Borgare / at föra noghot aff för:ne
förbudne Wahrur Vthländes / eller på andra Orter än
til Stockholm / han skal hafwa förbrunt Skip och Godz /
Tree delar under oþ och Kronan / och fierde delen under
Stock-

Stockholms Stadh. Men på thee Cronan icke på sin
 Tull må stee förlort/ igenom the Norländse Städhers
 Seglation/ id skole the wara förplichtade at komma medh
 sina Skip/ när the vihdraga/ til Dirrechampn/ och thee sitt
 Pasz och Tull bedel/ för then wijs ther til warda förord-
 nandes/ och sedan dragha Dchländes hwart them täckes/
 Men när the på Heemreesan åre/ måghe the tagha sin rät-
 ta Koosa heem åth/ Gör noghon här emoot/ han skal haf-
 wa förbrutit alt sitt Godz som stepat war / eller thes
 wärde/ så offta han här emoot bryter.

III.

Til thet Tridie / Och på thet at Norlandz
 Städherne måghe widh machi bliswa / och icke aldeles
 Handelslöse/ id skal alla olaghligé Hampner effter thetne
 dogh blisua affkassade/ och inge flere hampner nå grom at
 besöka medh Köpenckap effterlätnie / än the förnämde
 Norlandz Städher/ Nåmligen/ Gesse/ Hudwigzwald/
 Hernsand/ Tornö/ Blaborg och Waasa/ ther skola the
 wara förplichtade at köyslaga medh sielfwe Borgarne/ och
 ingaledes med Landzmännerne/ Men på het Borgersta-
 pet i Sidn/ så wäl som Bystäderna/ som sin Nåring med
 fiske driswa/ icke aldeles måghe i theras Vårning försatte
 warda / tå måghe the wäl så här effter som här til medh
 theras Nått fiskia i stoore Sidn/ och eliest byta sigh färsle
 Strömming och Torsl til/ aff Bonderna för Sädh/ och
 then sielff insalta / Dogh så/ at Norlandz Städherners
 Privilegier therigenom icke förfrenckias/ och ingen sigh un-
 derstår noghot Landzköp at drisva. Och althenstund all
 Almogen i Norlanden skal här effter wara förplichtat at
 köyslagha blott och allena medh sielfwe Borgerstapei ther
 i Norlanden/ Så skole och Borgerstapei ther emoot skä-
 ligt och billigt förholla sigh i theras Handel / så frampe
 the ihetta Privilegium lenge åthminne wele. Gör nogon här
 emoot / och anten köyslaghar i förbudne Hampner eller

A iii medh

medh ménige Almoge / som icke är i thetta vårt Mandat
tillåtit/ han skal hafva förvärlet Skep och Godz/ Tree
delet under os och Kronan / och Fierde deelen under then
Stadh / som på samma Hampn eller Landzort är privi-
legieret.

IV.

Til thet Fierde/ Til the Norländske Städter
måge så väl här efter som här til segla / icke allenast Up-
städernes vishan och the Swenska Giestädter medh sine eg-
ne Skutor/ Båtar oc Skep/ dog så/ at alt Landzlop haf-
wes födragh/ och at Skepen ther medh the segla / höra
hem sielvte til/ och icke åre legde eller hyrde aff fremmande.

V.

Til thet Gämpte/ Alle Norlandz Borgare/ A-
landzboer oc Fimar/ som icke segla Vihändes/ stole kofia
medh sitt Godz til Stockholms hampn / och thet ther med
Stockholms Borgare förhöra och förhandla / och ingale-
des efter thenna dagh besöka någre andre Hampner / e-
hwad nampn the hafua funne/ Dog skal rätte Skäriekar-
Contra Anno
1642. 28 Junij
enq. M. P. h. c. f.
sådan skål/ at the icke sållie något annorstades/ än i Up-
mått man städernes rätta Stadz hampner/ ther them och skal frijt til-
stad wara at köplaga och förhöra sin fist/ i Peningar så
väl som Spannemål och andre Bondewahrur/ Icke al-
lenast medh Borgarne/ vishan och medh Präster och Bon-
der/ Besöker någhor annor Hampn i Mälaren/ än tw är
fagdt/ Nämlingen/ Ubsala/ Sigtuna/ Eneköping/ We-
sterås/ Röping/ Arboga/ Torsllia/ Strängnads/
Mariefrid; och Lållies Stadz hampner / eller någhon
annan olage Hampn i Skäriegården / eller och drifwer
Landzlop/ hafwe förbrutit sitt godz/ Trecedeler under os
och Kronan/ och Fierde deelen under närmaste Stad/ dog
för Almogen som i Roslagen och ther omkring boendes
åre/

26

are / så och en part Skärtiekarlars Fattigdomskull / wele
wij hafwa effierlätit / at then Hampnen widh Norre Tåll-
ge stal ånnu blifua widh macht och effierlätten / ther Landz-
män måge byta sine wahrur sikh emellan / så länge at wij
ther framdeles en annan stadga görandes warde.

V I.

Til thet Siette / Och pd thet en wißheet med
Öfverföringen vthur Mälaren vara motte / så at hwariö
och enom kunne hwad rätt och tilbörligt är / wederfaras /
och Undersåterna hade något at rette sikh effter / Lå wele
wij at ther medh / såsom och wij med h. M. it vår elstelige
käre Frimodher / på h. s R. k Hertig Carl Philip / vår
elstelige käre Broders vägnar / så och medh h. R. t Her-
tig Johan / vår elstelige käre Broder och Swäger / är
eens wordne / här effter således stal hållit warda / at alt thet
Godz och wahrur / som faller och köpes i Konungedömet /
thet ware sikh i Bergzlagern eller Städernes / Koppar /
Jern / eller hwad namn thet hafwa kan / chwem thet och
köper eller förer / thet stal alifammans gå och föras på
Stockholm / ther anten at sällias eller vthskepas / dogh må-
het Jern / som Örebroo / Torsilia och Strengndås Bors-
gare upköpe wedh Noraskogha och Lindesberg / och sedan
sändes Siöledes til Torsilia / så väl som thet Jern / hvil-
ket Almogen i Furstendömet upköpa wedh Jernbergzla-
gen / och före om Winterijsd genast at Furstendomes
Upstäderne / gå och föras på Telge / Så stal och i lista
motto alt thet Godz som faller i Furstendömet Södher-
manneland / Nerike och Wermeland / och ther köpes / fö-
res på Telge / ther anten at sällias eller vthskepas. Finnes
nu någon som gör här emot / och förer på Telge thet som
effter thenna stadga bör gå på Stockholm / han stal hafwa
förbrutit under ož och Cronan Tredelar aff samma Godz
och Fierde delen under Stockholms Stadh / Finnes och
någhon som emot samma vår stadga förer något Godz

på

27.

på Stockholm som til Telge borde gå/han skal hafwa förs
brutit sin Godz / Trecedeler under H. R. t. Hertigh Carl
Philip/och Fierde delen under Telge Stadh.

VII.

Til thet Siswonde / Medan och the Uppstädernes
Seglation til Fremmande Land förorsakar en foor O-
ordning i Handelen/ och försneller och Cronan i monge
måttowär Tull / är och Borgerskapet i Uppstädernes til
ringa båtnad/men Siöstaderna til märteligh affälnade/
Therfore wele wi här medh samma Seglation aldeles
affässt och förbudit hafwa/ Och skole förhenstuld alle
Städer/som i Konungedömet liggiande äre/här efter wa-
ra förplichtade/at stepa sitt Godz och Wahrur / som the i
Konungedömet efter then förra Punkt uppköpa/på Stock-
holm / them ehet medh Stockholms Borgare föryttra /
och äter til sitt behooff uppköpa hwad h the wedertarswe/ och
them profistligit vara kan / Men Uppstädernes i Fursten-
dömet Sudermanneland skole stepa sitt Godz som i För-
dömet faller/ på Telge / och thet medh Telge Borgarne
föryttra/dogh then förra Articel oförkrantet.

VIII.

NB.
NO NB.

Til thet Ottonde / Eftter nu Uppstädernes
skal förbudit vara/handla åt Fremmande Land / Therfo-
re på thet thet hies bättre måge blifwa behåldne/skal Stock-
holms Boer / så och alle andre Siöstadher/ som fris vñ-
ländes Seglation hafwa/här efter vara förbudit at drif-
wa noghon köpslagen vidh Koppar och Jernbergzslagen/
som liggia i Konungedömet/vtan alla the Bergslager sko-
le beséchte/ försorgde oc förhandlade warda af Uppstäd-
erne som liggia vidh Mälaren / Driebroo/ Gessle och Hud-
wicksvald : Iste skal/ eller må nogon Stockholms Bor-
gare här efter handla medh någon Bergzman / vtan
i Uppstädherne medh thet Borgare. Gör någhon här
emot / hafwe förbrutit thet Godz han medh faar / och
then som köpte/ sine Penningar/ Trecedeler under os och
Gro-

Erstan/ och fierde delen under then nærmeste Stadh/ eller
then som på samma Bergslagh kan wara eller bliwa ass
öf privilegieret.

23

IX.

Til thet Nisonde / Och på thet Upstädernes
ass thenne vår giorde Siagda må länna någon förloss-
ring/ Tå wele wijs här medh haffua förbudit Stockholms
och alle andre Siostädhers Boarne / medh sitt godz och
wahrur at besölia Upstädernes frismärknader/ hvilke es-
ter thenne dagh skole allena hållas och brukas them eme-
lan / dogh skal Stockholms och Siostädhernes Borgare
icke vara forbudit at besöka samme Marknader/ ther at
kräffia sin gald/ eller för reda Penningar köpa aff Upstädz
Borgarne Koppa/ Jern/ Spannmål och andressas
dane Wahrur / men icke aff Präster och menige Almoge/
mycket mindre sätta them nägre Köpmannewahrur. Gös
någon här emot/ han skal haffua förbrutit sitt godz / och
then som köpje/ sina Penningar/ Treedelar under eß och
Cronan/ och fierde delen under then Staden/ ther Mark-
naden hållas. Hwad häfri fris Marknader vidhkommer/
som här til i Norlandz/ Städernes är åhrligen håldne/ the
måge och ånnu här effier på någon tijdh tilgorandes bli-
ua vidh macht/ til thes wijs eß annorlunda förklarandes
warde.

X.

Til thet Tisonde / Såsom nu bör alle fremme-
mande vara forbudit at segla på andre Städder här i Risi-
ket/ än forb. dr/ Att så skal ingen främmande/ han ware sigh
aff hwad häfri Land/ Stadh eller Ort han wil/ bliwa tilstadd
at dragha til Bergslagherné eller i Upstädherne/ anten i
Marknadz tijdher eller eliest / ther til at handla eller
köpslaga/ eller kräffia sin gald / Dthan ware förplischas

B

af

Lundz hio

at sälja och föryttra sitt Godz i näste Siöstadh tist han
kommen är och sitt Godz angissuit hassuer/ eller och sedan
Tullen är aflagd och betald / försöge sich medh förloft til
en annan loffgissuin Siöstadh/ ther at föryttra sitt Godz.
Så skal och här esster alt Landzlop blifua afflassat/ sär-
deles skal alle främmande vara förbudit at dragha in om
Sveriges Grenzor medh någon Köpenstap/ aneen til A-
delens Gårdar/ eller köpslaga med Fougdtar/ Präster och
Bonder å Lande/ Icke skal heller någon Fougchte/ Präst-
man eller Bonde blifua eferlätit at föra något Inländste
Godz öfuer Gränzen/ och ther ihet föryttra/ vthan föra
thz til näste Köpstads/ och thz med Borgarne förhandla/ och
icke annorledes/ eller på andre ortar vidh alt Godzes och
Penningarnas förbrytelse/ Tre delar vnder oss och Eric-
nan/ och Tierde delen vnder then Stadhen som på samma
ort är Privilegierat. Icke skal heller någon Främmende blifua
essterlätit at liggia i någon Siöstadh längre än Sex We-
ker/ Gör någon ther emot/ böte Tyretijs March oss och
Cronan/ och Tyretijs March Stadhen/ för hvaric Weku
han ligger längre.

X I.

Til thet Ellosste / Så skal och esster thenne
dagħ allom Främmandom/ som seglande komma til någon
loffgissuen Siöstadh/ förbudit vara at föra någhot Godz
vthur Skepet och i Boderna/ Hws eller Källare/ vthan
thet sälja och föryttra i selsue Skepen. Icke skal heller nä-
gon Främmende esster thenne dagħ vara essterlätit at säl-
ja något Godz Alnetaals/ Lodeetaals/ Tunnetaaals/ Sty-
ketaals/ som borde esster Lagen säljas styketaals/ Skål-
pundetaals/ Lästetaals/ Dusinetaals/ vthan förhälle sich
i sin Köpslagan och eliest esster Sveriges Stadzlagh/ och
hvar och ens Stadz välsångne Priviligier. Gör någon
här

Här emot/hassue förbruticethet godz han säljer/vnder oss et
Cronan Treedelar/ och Fierdedelen vnder Stadhen.

28

XII.

Til het Tolffte / Så dte och wäre Städter
icke listet til meen then myclne Frisheten som wäre och Adelens/ så wäl som andres Tienare bruка och muta/ i het the
sittia i Köpstäderne/ och bruка Borgare näring/ och dogh-
listwäl dte Exempt och vndantagne för all Borgare tun-
ga/ ther igenom brödh tagz them aff munnen / som Stads-
sens tunga draga skole. Hwarfore wele wijs sådan Fri-
heit forbudit hassua / särdeles at alle the som wele sittia i
Städernes/ och bruка Borgare näring medh köp och fäll/ *Leppz t. den*
eller iheras arbete och handwärck / chwars försvar the och
hassua kunne / hwadzh heller the sittia i iheras egne Hws/ *Ljus. der o.*
och Gårdar/ eller andras/ ingen vndantagande/ skole och i *Greni nro.*
listka måtto medh andra Borgare drogha Stadzens tun-
ga / och muta och vndgälla effter sin åmpne och näring/
hwadhen Borgare och Byeman effter Laghen ägnar och
bör / Dog wäre och Adelens tienare som icke bruка Bor-
gare näring medh köp och fäll eller handwärck/ Såsom och
them som inhyses sittia i iheras Hwsbonders Hws och
gårdar/ aldeles i så måtto obestwårade/ Effter såsom wijs oss
och wele förbehållit hassua/ at hassue i hwar Stadh/ som
liggie widh wäre Slott och Gårdar/ nägre wisse Embet-
män frij för Borgare tunga/ effter thet taal och Ordning
som wijs ther uppå framdeles görandes warde/ hwilke skole
til wär Höfz behoss arbeta/ och eliest i ingen måtto någon
Borgare näring drifswa/ widh straff til görandes/när ther
öfver flagat warden.

XIII.

Til het Trettonde/ Effter och mängre sittia
på Landet som sigh medh Köpenstap näre/ Städernes til
Bij *stoort*

Stoort fördärff och Stadhe / så wele wijs här medh strängeli-
gen budit och besalat hafua alle them som byggia oc boo på
Landet/och någon Köpenstap tänckie til at drifffua / thet
ware sīgh choo thet war a wil / at the flyttia in i Städerne/
och winna ther Bwrskap effter Lagen/ och blifua sedhan
Woofaste och sittande i samma Stadh. Födristar sīgh
någon at göra här emoot/i så mātto/at han på Landet blif-
wandes icke theste mindre handlar och köpslagar/han skal
haffua förvärckat förste / annan och tridie gången/ God-
zet han köpslagar medh/ Tree delar under oss och Cronan/
och fierde delen under näste Köpstadh/så och Fyretijs mark
til treessliptes/Ronunge/Målsägande och Hårede/oc vari
Achieppenla
Avsätt
Ländz köp
Målsäganden som flagar på honom/ Kommer han flere
gångor igen/ så förvissas Landet. I lika mātto wele wijs
ålt annat Landzköp förbudit haffue/aff hwem thet och plå-
gar stee/ ingen vndantagen/ widh thet straff som här näst
tillfrenne satt år..

XIV.

Resignatio
n et lening
Secunia
zontent bon
var fink
Det
Til thet Fiortonde/ Och på thet Städerne
så mycket bättre måge blifua widh macht/ så skal här effter
alle Borgare/ vthi hwadzh Stadh han kan sīgh nedhsättie/
vara förbudit at resignera sitt Borgerskap innan sex åhr/
och then ther sedan wil vpsäija och flyttia in någhon annan
Stadh Inlandst/ skal han gifue then Stadhen som han
sittande är vthi/ Eije daler för hvor öre han ligger i statt/
flyttier han Utländst/gifue Treitije daler för hvor Tis-
onde Penning aff all sin egendom/effter gode Måns våro-
dering. Eliest förbiudhe wijs och/ at inge Wederlägning;
Swanner skole i Städerne anammas/ En heller någhon
Köpswän tilstädias/ för än han haffuer satt Borgen för
sīgh/at han wil tienia i Sex åhr/ och sedhan altijdh winna
Bwrskap eller wijska Stadhen.

Til

Til thet Fåmptonde/ Händer sich at någhon

Främmande vthan inrisjis Arffuinge assölle / och hans
räcke Arffuinge sedhan innan Natt och Åhr kunde införta
at vthföra Arffuer/tå skal samma Arff märderas / så löst
som fast/ och tagas ther ass hvar tridie Penning för ån nå-
got vthstådes/ Ass hvilken tridie Penning halvparten kom-
mer oss och Cronan i Konungedömet / och Arffursterne i
Fürstendömen/then andra halvua delen Staden til/oc haf-
ua å Staden macht at lösa hws. och liggiande grund til sig.

Til thz Sextonde/ Nedan och stoor Ordning

Kommer af the månge Siekrogar som hållas i alle Städer vo-
tan åthskildnat/ Thersöre wele wijs här medh sådan Dord-
ning hafua asskaffat oc förhudit/ at i Stockholm ingen skal
haffua at sälja främmade drycker/ Wijn/ Middh eller Öl
Kannetaals/ ån åtto Källare som är och haffua ass ålder
warit ther medh priviligierade, Item på Norremalm två
Källare/ och på Södermalm i liksa mätto två Källare. I
the andre Städer/ skal först i hvar Stadh vara en Stadz
källare / hvilken Borgemästare och Rådh anten måghe
sifflue uppöhalla ass Stadsens Infompst/ eller then andre
arrenderas, Sedhan stole särdeles Hws ther medh Privil-
gieres, ett/ tw/ tredje/ effter som Stadhen dr stoer eller lijen
til/ och the stole vara Gästgissuare i Stadhen/ och förvtan
thesse stole inge Borgare eller andre sälja något Wijn el-
ler annan Främmade dryck Kannetaals vth/ medh mindre
han wil haffua förwärckat thz Wijn och Främmade dryck
som han hafuer liggiandes i sin Källare/ Trece delar under
oss och Cronan/ och Pierdi delen under Staden/ dog ingen
här medh förhudit at köpa Läste och Tunnetaals in/til sic
egit Hws behoff och nødhtorft/ eller eliest at sälje androm
vhi Edster/ Gaat eller Tunnor.

XVII.

Brygge
Brudjy
Ellthet Giuttonde / Men medh Swenskt Höf
skal hållas thenne Ordning / at wisse Bryggehws stole i
alle Städher vräddas / medh särdeles Privilegier, hvilke
skole haffua mact at bryggia til sitt egit Hws behooff / så
mycket han behöfuer och nödigt dr. Gör någon här emot/
han skal för hvar gång thet skeer/haffua förvarckai Öle/
Tree delar under oss och Cronan / och Fierde delen under
Stadhen.

XVIII.

Gummivordt
Främmande
Främmande
Främmande
Främmande
Ellthz Abertonde / Medan och månge Borgar
re finnes / som vpiage Främmandes Penningar / och ther med
för en ringa winst eller bättie Penninger skull drifwa en o-
laghlig Handel i Städder / Bergslagerne och Land;byg-
den / och låte sig bruka för the Främmandes Dränger :
Säg B. 16. Lå wele wijs att ingen Borgare eller nogon annan skal förs-
drifsta sig at wedertaga i så mätto nogon Främmandes pen-
ningar eller andra Wahrur / ther med i nogon mätto hem-
ligen eller oppenbarligen at köpslage : Bliswer nogon ther
medh beslagen / han skal hafive förwerkat Godzet eller pen-
ningerne / om the icke vthgisne äré / Tree deelar under os och
Cronan / och fierde deelen under then Staden han är sittin
vthi / Och sedan återije Marck til treeskiptes / Konunge/
Målsdagande och Stadhen / förste / annan och tridie gåno-
gen / Kommer han flere resor igen / blisue förwijsst Landet.

Främmande
Thetta som forb. står / haffue wijs nu saledes ordinarat
och stadgat / och wele och biudhe alssuarligen / särdeles Me-
nige Borgerskapet / så och alle Främmande som sin handel
och wandel drifswa här inriksis / samt alle andre ass hwad h
stånd eller värde the wara funne / at the sigt råtee vthi sin
Handel och Köpenstap / effter thenne vår gjorde Ordning
och

31.

och Stadga/och henne i ingen mätto öffuererādha / wedh
fördemälte straff och vår Konungalige alssuarlige hemind
tilgörandes. I lika mätto biudhe wij / och besale
wäre Landz höfdingar/Ståthållare/Fougdar/Tullend-
rar och Besalningzmän/sampt andre Officerer som Inspe-
ction ther öffuer kan vara eller blifua tilbetroodd / at the
hassue här medh ett noga inseende/icke tilstadiandes något
at skee här emot i någon mätto/Vi han öffuer henne vår
Ordning och stadga hålle fysteligen hand / och alt hwad h
här vthi stadgaat är/med alssuar exequera, så får hvariom
och enom är vår gunst / och han icke sielss vil swara til so-
ken. Och stal henne vår Stadga först angå och haffua
sinfulla krafft på nästkommandes Philippi Iacobi, och sedhan
alt framgeene. I medler tisdh måge the aff Siöståderne
som nägre gäld hafua i Vårgslagerne vtståndes/lesuerer
wäre Ståthållare och Besalningzmän en wiss Designation
på sine vtheftåndes Gåld/ hwilke och skole them til sin be-
talning befordelige och behelpelige vara/ Och på thet the
theste bättre tisdh haffua måge att kostna til sin betalning/tå
wele wij them effterlata för Vårgzmännernes fattigdom
skuld/tisdh at kräffia Gålden vp/ alt in til then i. Augusti
nästkommandes/dogh så at the widh Vårgslagerne icke köp-
flage eller eliest göra emot henne vår Ordning och stadga/
wijdhare än wij them här medh gunsteligen tilldtie haffue.
Til yttermera visso/at wij thetta således ordinerat haffue /
och wele obroklingen hållas skole/ haffue wij thetta med vår
egen hand underskriftuit / och ritterlighen låtit han-
gia vårt Konungalige Secret här nedan före.

Actum Drebrou then 10. Februarij/

Ayr 1614.

18
+ 181 120